

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 30. maj 2001

Folketingets repræsentant ved EU

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Europa-Parlamentet støtter regler om finansiering af europæiske politiske partier

Europa-Parlamentet vedtog torsdag den 17. maj med et klart flertal sin udtalelse til et forslag om finansieringen af europæiske politiske partier¹. Forslaget afsætter ca. 52 mio. kr. (7 mio. euro) om året til fordeling mellem de *europæiske politiske partier*, der er repræsenteret i Europa-Parlamentet.

Tilskuddet må ikke forveksles med den økonomiske støtte, som de politiske grupper i Europa-Parlamentet i dag modtager fra EU's budget².

Ifølge formanden for Parlamentets kristelig-demokratiske/konservative gruppe (PPE/DE), tyskeren Hans-Gert Pöttering, er støtten til de europæiske politiske partier af stor betydning for udviklingen af demokrati på europæisk plan.

"Europæiske politiske partier er vigtige for demokratiet i Europa samt for Europas enhed, idet de vil give de europæiske borgere mulighed for at udtrykke deres politiske vilje, erklærede Pöttering.

Europa-Parlamentet vedtog forslaget med 349 medlemmer for, 80 stemte imod, mens 17 undlod at stemme.

Reglerne mangler herefter at blive vedtaget i Ministerrådet, men det vides endnu ikke, hvornår dette kan ske. Ministerrådet skal træffe beslutning med enstemmighed i denne sag, idet forslaget til forordning har retsgrundlag i TEF artikel 308.

Ifølge Parlamentets ordfører i denne sag, Ursula Schleicher (PPE/DE), er der imidlertid en velvillig indstilling hos det svenske EU-formandskab, der vil forsøge at få sagen afsluttet allerede før Sverige giver EU-formandskabet vi-

¹ Forslaget til forordning blev fremsat af Europa-Kommissionen i februar 2001 efter en henvendelse fra Europa-Parlamentets fire største politiske grupper: PPE, PSE, ELDR og De Grønne. Europa-Parlamentet havde fået en påtale i særberetningen fra Revisionsretten fra den 28. juni 2000. Revisionsretten tilkendegav her, at den eksisterende støtte fra Europa-Parlamentets politiske grupper til de eksisterende europæiske politiske partier var ulovlig. Revisionsretten begrundede kritikken med, at støtten mangler et specifikt retsgrundlag samt gennemskuelige regler for deres tildeling.

² Ifølge Revisionsrettens særrapport fra juni 2000 modtog de politiske grupper i Europa-Parlamentet i 1998 i alt 255 mio. kr. fordelt over budgetposterne 3705, 3706 og 3708 på EU's budget.

dere til Belgien den 1. juli i år.

Regelsættet er midlertidigt. Når Nicetraktaten træder i kraft, vil man skulle vedtage en ny ordning med basis i den nye artikel 191 i TEF, der udgør en specifik hjemmel til vedtagelsen af en statut for politiske partier på europæisk plan samt disses finansiering.

Europa-Parlamentets ændringsforslag

Trods stor tilfredshed med Kommissionens forslag vedtog Europa-Parlamentets flertal alligevel 23 ændringsforslag til udspillet. Kommissionen er, ifølge den tyske budget-kommissær Michael Schreyer, i det store hele villig til at acceptere disse - med nogle enkelte undtagelser. Europa-Kommissionen vil derfor i løbet af de nærmeste dage fremlægge et nyt ændret forslag, der tager højde for Parlamentets ændringsforslag. Ministerrådet vil så skulle behandle sagen på baggrund af det ændrede forslag.³

Europa-Parlamentet vedtog bl.a.:

- At kontrollen med overholdelsen af betingelserne for at være et støtteberettiget europæisk politisk parti skal foretages af Europa-Parlamentets Præsidium og ikke, som Kommissionen ellers havde foreslået, af Parlamentet på baggrund af en udtalelse fra en uafhængig gruppe af fremtrædende personer.
- Europæiske politiske partier, som ikke overholder de grundlæggende principper om demokrati og de grundlæggende rettigheder samt retsstatsprincippet, skal tilbagebetale uberettiget modtagne penge samt pålægges passende finansielle sanktioner.
- Der foretages en henvisning til EU's charter om grundlæggende rettigheder.
- Donationer og økonomiske bidrag fra f.eks. virksomheder eller andre skal foregå i overensstemmelse med princippet om transparens. Alle partier skal offentliggøre en liste over donatorerne og de gaver, som de har givet. Anonyme gaver er uacceptable. En tilsidesættelse af princippet om transparens bør straffes med sanktioner.
- Den tildelte støtte må ikke fungere som direkte eller indirekte støtte til na-

³ Forslaget til forordning er baseret på TEF artikel 308 samt TEF artikel 191. Det betyder, at forslaget vedtages efter den såkaldte høringsprocedure. Det indebærer, at Europa-Parlamentets udtalelse ikke er juridisk bindende. Da Kommissionen har tilkendegivet at ville acceptere de fleste af Parlamentets ændringsforslag, kan disse indarbejdes i et nyt forslag fra Kommissionen, som Rådet kan ændre med enstemmighed - jvf. TEF artikel 250.

tionale politiske partier.

- Forordningen skal gælde, indtil en ny forordning baseret på Nicetraktatens artikel 191 træder i kraft. Budgetkommissær Schreyer har dog afvist dette og fastholder Kommissionens oprindelige forslag om, at reglerne skal gælde indtil udgangen af det andet regnskabsår efter ordningens ikrafttræden.
- De europæiske politiske partier skal have status som juridiske personer, så de kan erhverve og afhænde løsøre og ejendom og så de kan stilles til ansvar i tilfælde af misligholdelse af reglerne om finansiering af europæiske politiske partier.

Overraskelsesangreb fra "SOS-demokrati" på forslaget

Den ventede vedtagelse i Parlamentet af statuttten for finansieringen af europæiske politiske partier var tæt på at måtte udsættes. En gruppe af europaparlamentarikere, der tilsammen kalder sig "SOS-demokrati"⁴, fik onsdag den 16. maj stoppet behandlingen af forslaget om europæiske politiske partier af "formelle grunde", som det hedder i artikel 143, stk. 2 i Europa-Parlamentets forretningsorden. Et flertal af de tilstedeværende medlemmer i parlamentssalen kan ifølge denne paragraf "afvise behandlingen af en sag af formelle grunde". Da alle politiske grupper ikke var mødt fuldtalligt op i salen ved debattens begyndelse, viste der sig at være et flertal for at afvise behandlingen af forslaget. Det portugisiske medlem José Ribeiro Castro fra gruppen "Union for Nationernes Europa" begrundede ønsket om at afvise forslaget med, at det foreslåede retsgrundlag i TEF artikel 308 ikke er tilstrækkeligt til at vedtage en finansiering af europæiske politiske partier.

Det lykkedes dog Parlamentets store partier at få sat sagen på dagsordenen igen den følgende dag⁵, hvor man så tog debatten om forslaget samt endeligt vedtog udtalelsen med et stort flertal.

Hvad er et europæisk politisk parti?

Ifølge forslaget er et europæiske politisk parti et parti, der er etableret i den Europæiske Union og som har etableret sig som politisk gruppe i Europa-

⁴ SOS-demokrati er en intergruppe i Europa-Parlamentet, der går på tværs af de politiske grupperinger i Parlamentet og omfatter medlemmer primært fra "Gruppen for demokratiernes og mangfoldighedernes Europa" (EDD), "Gruppen Union for nationernes Europa (UEN), Den europæiske venstrefløj/Nordisk grønne venstre (GUE) og De Grønne (VERTS/ALE, men som også har et par britiske konservative medlemmer fra PPE-gruppen. SOS-demokrati har Jens-Peter Bonde fra Junibevægelsen som formand.

⁵ Det skete med en henvisning til Parlamentets forretningsordens artikel 111.

Parlamentet eller har til hensigt at gøre det⁶. Partiet skal respektere de grundlæggende principper om demokrati, om overholdelsen af grundlæggende rettigheder samt om retsstaten (jf. TEF artikel 6)⁷.

For at få finansiel støtte skal et europæisk politisk parti desuden have depone- ret en "vedtægt" i Europa-Parlamentet. Partiet skal være repræsenteret i Euro- pa-Parlamentet eller i nationale eller regionale parlamenter i mindst fem medlemsstater eller have modtaget mindst pct. af stemmerne i mindst 5 med- lemsstater ved det seneste valg⁸. Kun partier, der modtager mindst 25 pct. af deres midler fra andre kilder, kan modtage støtte⁹.

Ifølge Ursula Schleicher, der er Europa-Parlamentets ordfører på forslaget om europæiske politiske partier, eksisterer der i dag seks europæiske politiske partier. Ældst er det Europæiske Folkeparti (PPE/DE) fra 1976, der siden er blevet efterfulgt af Det Europæiske Socialistparti (PSE) fra 1992 samt Det europæiske liberale parti (ELDR) og De europæiske Grønne i 1993 (VERTS). Senest tilkomne er ifølge Schleicher "Den europæiske fri alliance" (ALE) og "Gruppen Union for nationernes Europa" (UEN).

Med venlig hilsen

Morten Knudsen

⁶ Jf. Europa-Parlamentets forretningsorden artikel 29.

⁷ Europa-Parlamentet kræver også en henvisning i de indledende betragtninger i forordningen til, at partierne skal overholde EU's charter om grundlæggende rettigheder.

⁸ Europa-Parlamentet foreslår her, at man i stedet for at kræve tilstedeværelsen i parlamenter i 5 medlemsstater siger, at man skal være repræsenteret i en fjerdedel af medlemsstaternes parla- menter. Kommissionen har imidlertid afvist dette.

⁹ 85 pct. af pengene skal gå til de støtteberettigede partier i forhold til det antal medlemmer, de har i Europa-Parlamentet, mens de sidste 15 pct. fordeles i lige store portioner mellem alle partierne.

